

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ

**МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ НАУК З ЕКОЛОГІЇ ТА
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА

ЕКОЛОГІЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Матеріали VI Науково-практичної конференції
школярів, студентів та молодих учених

29 – 30 січня 2021 р.

Маріуполь

УДК : 351/354:338.502.3-7

Колектив авторів – учасників VI Науково-практичної конференції «Екологія та сталий розвиток» (29 – 30 січня 2021 р., м. Маріуполь)

Екологія та сталий розвиток: Матеріали VI Наук.-практ. конф. – Маріуполь: ДонДУУ, 2021. – 326 с.

До збірника включено наукові доповіді учасників VI Науково-практичної конференції «Екологія та сталий розвиток» за екологічним, соціальним, безпековим та законодавчим напрямками, у яких відображено результати наукових досліджень питань екології, соціології, безпеки життєдіяльності та законодавства в житті, освіті та вихованні людини; енергозбереження та проблеми утилізації промислових та побутових відходів; забруднення навколишнього середовища в умовах промислових міст; ресурсозбереження в умовах обмеженості ресурсів; вплив урбанізації на навколишнє середовище; екологічна, соціальна та економічна складові сталого розвитку; питання еколого-економічного розвитку держави та регіону; стратегічного та інноваційного розвитку підприємств; проблеми розвитку рекреаційної та природоохоронної діяльності в сучасних умовах; соціологія екології: проблеми і перспективи розвитку галузі; правове забезпечення екологічної безпеки.

© Колектив авторів, 2021

© Донецький державний університет управління, 2021

ЗМІСТ

<i>Айдіна А.В.</i> Міжнародне співробітництво та його роль у боротьбі з тероризмом	6
<i>Андріяш В.М.</i> Екологічні права і обов'язки суб'єктів екологічних правовідносин ...	15
<i>Ашимова Т.С.</i> Шляхи підвищення ефективності функціонування АПК України в умовах макроекономічної нестабільності.....	19
<i>Баранцов О.</i> Угрупування моллюсків та проблеми самоочищення Азовського моря.	22
<i>Бекреньова А.О.</i> Глобальні екологічні проблеми та шляхи їх вирішення	27
<i>Біатова А.О.</i> П'ять принципів сталого розвитку промисловості, як фундамент для вирішення цільових потреб суспільства	35
<i>Бордюгова Д.Д., Солоха Д.В.</i> Дослідження передумов маркетингового ціноутворення як важеля забезпечення сталого розвитку	40
<i>Васильєва А.Д.</i> Про необхідність формування екологічної свідомості у дітей	45
<i>Васильченко Д.В.</i> Якість води як фактор забезпечення сталого розвитку	54
<i>Галухіна О.В.</i> Проблеми утилізації промислових та побутових відходів	59
<i>Гончаренко Д.В., Солоха Д.В.</i> Удосконалення принципів побудови державної служби в Україні як важелів забезпечення сталого розвитку в довгостроковій перспективі	62
<i>Гук С.В.</i> Дослідження токсичності природних вод річки Кальміус шляхом біотестування	74
<i>Єрмолаєва О.</i> Формування екологічної свідомості у дітей засобами арт-терапевтичних практик	79
<i>Загарій В.К., Ковальчук Т.Г.</i> Механізм регулювання екологізації міжнародної торгівлі.....	83
<i>Іванова М.В.</i> Вирішення екологічних проблем — шлях до сталого розвитку	89
<i>Кадуріна Ю.В.</i> Вплив екранізації на навколишнє середовище	94
<i>Кадуріна Ю.В.</i> Проблема енергозбереження та шляхи її вирішення	97
<i>Калюжна Ю.П.</i> Запровадження екологічних інновацій в аграрний сектор	100

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Копець Г. Рішення проблем енергоефективності у муніципальному секторі міст України. 2009. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/2009_640/19.pdf (дата звернення: 15.01.2021)
2. Постанован Кабінета Міністрів України N 145-р «Енергетическая стратегия Украины на период до 2030» от 15 марта 2006. URL: <http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358> (дата звернення: 15.01.2021)
3. Закон України «Об энергетической эффективности зданий». URL: <http://www.minjkg.gov.ua/activity/rd/rd-msg/1569-pro-energetichnu-efektivnist-budivel.html> (дата звернення: 15.01.2021)

Науковий керівник: доцент Морева В.В.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ В АГРАРНИЙ СЕКТОР

Калюжна Ю.П.

Полтавський державний аграрний університет

На сьогодні спрямування до Європейського союзу передбачає дотримання екологічно орієнтованого розвитку економіки. Тому, розвиток економіки України та розв'язання еколого-економічних проблем має ґрунтуватися на екологічно орієнтованій інноваційній діяльності.

О. В. Прокопенко визначає: «екологічні інновації – зміни в соціально-економічному розвитку системи господарювання, які покращують стан довкілля або значно зменшують негативний вплив на нього» [1].

Загалом, екологічні інновації – це інструмент досягнення екологічної безпеки виробляємої продукції.

Забруднення ґрунтів важкими металами, хімічним речовинами, які використовують для захисту рослин загрожує біологічним видам тваринного та рослинного походження, знижує якість харчових продуктів та негативно впливає на здоров'я людей.

Крім того, досить поширеним явищем на сьогодні є пошкодження культурних рослин різними хворобами і шкідниками. При боротьбі з якими застосовуються різні хімічні засоби, що призводить до збільшення забруднення навколишнього середовища.

Такі ж проблеми виникають при застосуванні мінеральних добрив. При цьому велика кількість азоту і фосфору потрапляє в ґрунтові і підземні води, а з них до рік і озер.

Розв'язання всіх цих проблем потребує впровадження екологічних інновацій в усі галузі сільського господарства.

Основними критеріями екологічних інновацій є:

- науково-технічний прогрес (рішення проблем забезпечення альтернативними джерелами енергії, екологічно чистими продуктами харчування, ресурсозберігаючими технологіями тощо);
- практичне втілення (використання в усіх галузях агропромислового комплексу, освіті, охороні здоров'я тощо);
- здатність задовольняти потреби за допомогою обміну (реалізованість на ринку).

Зокрема, в рослинництві запроваджуються нові технології вирощування сільськогосподарських культур, систем обробітку ґрунтів, технологій зберігання виробленої продукції. Популярними стають технології «нульового» обробітку ґрунтів, «точного» та органічного землеробства, системи паралельного водіння агротехніки та внесення добрив для захисту рослин, яке базується на GPS-навігації [2].

Крім того отримують популярність наступні види екологічних-інновацій: використання високо-енергетичні культури, запровадження аквапонічних та еко-ферм, використання біогазових установок, Гумі-реактори, сидерати, біогумус, вологомери, тонзіометри, застосування біорозкладної плівки, феромонних пасток, біодеструктори стерні, Мікоризу, підземне крапельне зрошення, піролезного котла.

Отже, запропонуємо наступний розподіл інновацій, який можна використати у аграрному секторі (рис. 1).

Рис. 1. Класифікація інновацій для використання в аграрному секторі [3]

Вирішення екологічної проблем при застосуванні інновацій це є якісне відновлення не тільки техніко-технологічного виробництва, але і його використання принципів та маркетингових прийомів, що дозволить збільшити ефект підвищення конкуренції аграрного сектору.

Ті принципи, які лежать в основі ефективності екологічних інновацій дозволяють переорієнтуватися із застарілих технологій на нове покоління екологічних технологій, спрямованих на більш повне й комплексне використання природно-сировинних ресурсів і мінімізацію внаслідок цього потенційних виробничих відходів.

Отже, як зазначає В. І. Ткачук: «екологізація є напрямом розвитку аграрного сектору, що базується на освоєнні екологічних методів господарювання та забезпечує

відтворення природних і антропогенних ресурсів за рахунок формування стійких еколого-економічних систем, які спрямовані на збільшення обсягів виробництва конкурентоспроможної аграрної продукції через використання екологічних методів та раціонального залучення підвищення ефективності використання природних, матеріальних і трудових ресурсів сільської місцевості [4].

Економічне зростання сегменту ринку екологічних технологій складає близько 5,4 % в рік.

Також інший науковець зазначає, що: «...у найближчі кілька років в Україні, за даними фахівців, пріоритетними інвестиціями у розвиток екологічно-безпечних технологій мають бути інвестиції у сферу охорони водних ресурсів (майже 60 % загальних інвестицій), сферу охорони атмосфери (приблизно 16 %) та сферу охорони надр і раціонального використання земель та збереження заповідного фонду (10-12 %). Надзвичайно перспективним вважається використання біопалива, вітрової та сонячної енергії» [5].

Отже, одним із засобів для забезпечення збалансованого розвитку суспільства є впровадження на підприємствах екологічних інновацій. Це сприятиме росту економічного благополуччя суб'єктів господарювання, забезпечить конкурентоспроможність їх продукції, дасть можливість виходу товарів та послуг без проблем на світовий ринок, підвищить рівень екологічної безпеки території, та здоров'я людей, що на ній проживають. В умовах сьогодення, хоча Україна і має досить високий інноваційний потенціал, але структура економіки і механізм господарювання є не спроможними повністю використати цей потенціал.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Прокопенко О. В. Екологізація інноваційної діяльності: мотиваційний підхід : монографія. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 392 с.
2. Володін С. А. Теоретико-методологічні та організаційні засади інноваційного провайдингу на наукоємному аграрному ринку. Київ : ЗАТ «Нічлава», 2007. 384 с
3. Калюжна Ю.П., Терещенко І.О., Яснолоб І.О. Розвиток аграрного сектору за допомогою впровадження екологічних інновацій : Екологічні інновації у підвищенні економічної та продовольчої безпеки України : колективна монографія ; за ред. Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб, О. О. Горба. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 238-248.

Наукове видання

ЕКОЛОГІЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Матеріали VI Науково-практичної конференції

29 – 30 січня 2021 р.

м. Маріуполь

Відповідальний за випуск:

доцент, к.т.н., Погребняк Л.О.